

Received: 17.05.2021
Accepted: 16.07.2021
Published: 30.12.2021

Roczniki Administracji i Prawa
Annuals of The Administration and Law
2021, XXI, z. specjalny: s. 401-415
ISSN: 1644-9126
DOI: 10.5604/01.3001.0015.6440
<https://rocznikiadministracjiiprawa.publisherspanel.com>

Jarosław Witkowski*
Nr ORCID: 0000-0001-7166-761X

PODMIOTY ZATRUDNIAJĄCE FUNKCJONARIUSZY NA PRZYKŁADZIE WYBRANYCH PRAGMATYK SŁUŻBOWYCH

GOVERNMENT EMPLOYERS OF PUBLIC SERVANTS ON THE EXAMPLE OF CERTAIN ACTS

Streszczenie: W niniejszym artykule badaniu poddano podmioty zatrudniające funkcjonariuszy na przykładzie niektórych pragmatyk służbowych. Przeprowadzone badania stanowią próbę wskazania podmiotów zatrudniających funkcjonariuszy następujących służb: Straży Granicznej, Służby Więziennej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Marszałkowskiej, Służby Celno-Skarbowej oraz Służby Ochrony Państwa.

Słowa kluczowe: administracyjnoprawny stosunek zatrudnienia, podmiot zatrudniający, funkcjonariusz

Summary: In the present article the author discusses government employers of public servants on the example of certain acts. The aim of the present article is indication of government employers of public servants of Border Guard, Prison Service, Agency for Internal Security, Intelligence Agency, Marshal Service, Customs Service and Secret Service.

Keywords: administrative law based relationship, government employer, public servant

* dr; Uniwersytet Jagielloński, Wydział Prawa i Administracji, Katedra Prawa Pracy i Polityki Społecznej. Źródła finansowania publikacji: Wyższa Szkoła Humanitas; e-mail: jaroslaw.robert.witkowski@gmail.com

WSTĘP

Zagadnienie wskazania podmiotów zatrudniających funkcjonariuszy należy do istotnych, lecz spornych zagadnień związanych z administracyjnoprawnym stosunkiem zatrudnienia. Tymczasem problem ten ma daleko idące konsekwencje choćby w kontekście prawa procesowego, na gruncie którego nie jest możliwe wydanie wyroku bez m.in. prawidłowego ustalenia obu stron postępowania sądowego. W niniejszym artykule podejmę próbę wskazania podmiotów zatrudniających funkcjonariuszy na przykładzie wybranych pragmatyk służbowych. Konieczność przeprowadzenia selekcji pragmatyk służbowych wynika z ograniczeń objętościowych niniejszego artykułu, które to ograniczenia nie pozwalają przeprowadzić badań w odniesieniu do wszystkich pragmatyk służbowych. Badania w powyższym zakresie przeprowadzę przy pomocy metody dogmatycznej, a tym samym wskażę konkretne podmioty zatrudniające funkcjonariuszy, które w mojej ocenie jako właśnie takie zostały wskazane w poszczególnych pragmatykach służbowych. Natomiast zaprezentowane służby wybrane zostały bądź to przez wzgląd na swoją reprezentatywność – jak Straż Graniczna, Służba Więzienna, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencja Wywiadu – bądź przez wzgląd na relatywną nowość utworzenia tych służb – jak Straż Marszałkowska, Krajowa Administracja Skarbowa oraz Służba Ochrony Państwa.

POGLĄDY DOKTRYNY DOTYCZĄCE PODMIOTÓW ZATRUDNIAJĄCYCH FUNKCJONARIUSZY

W literaturze przedmiotu wyrażany jest pogląd, że problem identyfikacji podmiotów zatrudniających funkcjonariuszy nie stanowił dotychczas przedmiotu całościowych rozważań ani w doktrynie, ani w judykaturze¹. Pomimo powyższego zapatrywania należy jednak zaznaczyć, że w doktrynie swoje stanowisko wyraził J. Stelina. W stanowisku tym dokonał on próby zdefiniowania pojęcia „podmiotu zatrudniającego, wskazując, że należy brać pod uwagę trzy potencjalnie możliwe sytuacje: 1) podmiotem zatrudniającym jest określona jednostka organizacyjna, w której funkcjonariusz pełni służbę; 2) podmiotem zatrudniającym jest państwo jako struktura polityczno-organizacyjna; 3) podmiotem zatrudniającym jest określona formacja obejmująca daną służbę państwową². Sam autor opowiedział się za trzecią z zaprezentowanych powyżej sytuacji, wskazując na wyodrębnienie

¹ T. Kuczyński, E. Mazurczak-Jasińska, [w:] K.W. Baran (red.), *System prawa pracy*, tom VII: *Zatrudnienie niepracownicze*, Warszawa 2015, s. 414.

² T. Kuczyński, E. Mazurczak-Jasińska, [w:] K.W. Baran (red.), *System prawa pracy*, tom VII..., s. 416; J. Stelina, [w:] R. Hauser, A. Wróbel, Z. Niewiadomski (red.), *System prawa administracyjnego*, tom XI: *Stosunek służbowy*, Warszawa 2011, s. 158.

strukturalne, organizacyjne i kompetencyjne służb w systemie organów i instytucji państwa, co ma bezspornie świadczyć o tym, że służby te posiadają podmiotowość prawną na płaszczyźnie prawa publicznego³. Jednocześnie autor ten zdecydowanie odrzuca pierwszą z wymienionych powyżej sytuacji, argumentując, że pragmatyki służbowe nie zawierają odpowiednika art. 3 k.p., a tym samym brak normatywnych podstaw do przyjęcia koncepcji jednostki organizacyjnej jako podmiotu zatrudniającego funkcjonariuszy⁴.

Oprócz zaprezentowanego powyżej poglądu w doktrynie prawa pracy prezentowane są również poglądy wywodzące się ze stwierdzenia, że żadna z pragmatyk służbowych nie zawiera legalnej definicji pojęcia „podmiotu zatrudniającego”⁵. Żaden z tych aktów prawnych nie zawiera również wykazu cech, przy pomocy których można by wyodrębnić konkretną jednostkę organizacyjną w celu uznania jej za podmiot zatrudniający funkcjonariuszy⁶. Dlatego też w literaturze przedmiotu poczynione zostały próby dokonania pewnej systematyki, w oparciu o kryterium podmiotu dokonującego aktu mianowania funkcjonariusza. To właśnie w oparciu o powyższą cechę zaprezentowano następującą typologię⁷. W przypadku Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego oraz Służby Kontrwywiadu Wojskowego i Służby Wywiadu Wojskowego za podmiot zatrudniający funkcjonariuszy uznaje się całą strukturę organizacyjną⁸. Wskazuje się, że powyższe służby mają własną podmiotowość prawną w sferze prawa publicznego, oraz że zostały wyodrębnione w systemie instytucji publicznych pod względem kompetencyjnym, organizacyjnym i strukturalnym⁹. Wskazuje się również, że w przypadku tych służb to szef całej formacji bezpośrednio lub pośrednio (tj. poprzez swoich zastępców) kieruje całą służbą, w tym posiada kompetencje do dokonania aktu mianowania funkcjonariusza, jak i do późniejszej zmiany treści stosunku służbowego¹⁰. Natomiast w przypadku Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej, Policji oraz Straży Granicznej za podmiot zatrudniający uznaje się jednostkę organizacyjną, w której funkcjonariusz ma pełnić służbę¹¹. Wskazuje się przy tym, że w przypadku tych służb to właśnie kierownik jednostki organizacyjnej dokonuje aktu mianowania funkcjonariusza, jak również dokonuje późniejszej

³ T. Kuczyński, E. Mazurczak-Jasińska, [w:] K.W. Baran (red.), *System prawa pracy*, tom VII..., s. 416; J. Stelina, [w:] R. Hauser, A. Wróbel, Z. Niewiadomski (red.), *System prawa administracyjnego*, tom XI..., s. 159-162.

⁴ T. Kuczyński, E. Mazurczak-Jasińska, [w:] K.W. Baran (red.), *System prawa pracy*, tom VII..., s. 416; J. Stelina, [w:] R. Hauser, A. Wróbel, Z. Niewiadomski (red.), *System prawa administracyjnego*, tom XI..., s. 158-159.

⁵ T. Kuczyński, E. Mazurczak-Jasińska, [w:] K.W. Baran (red.), *System prawa pracy*, tom VII..., s. 416-417.

⁶ Ibidem.

⁷ Ibidem, s. 417-418.

⁸ Ibidem, s. 417.

⁹ Ibidem, s. 418.

¹⁰ Ibidem.

¹¹ Ibidem, s. 419.

zmiany treści stosunku służbowego¹². Nadto przepisy pragmatyk służbowych dotyczące tychże służb *explicite* posługują się pojęciem funkcjonariuszy zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych¹³. Same jednostki organizacyjne wskazanych służb uważane są za wyodrębnione w ramach struktury służby jako całości jednostki budżetowe nieposiadające osobowości prawnej, w obrocie prawnym funkcjonujące jako jednostki organizacyjne Skarbu Państwa. Z zastrzeżeniem, że podejmowane przez nie czynności administracyjnoprawne lub cywilnoprawne są czynnościami Skarbu Państwa jedynie w przypadku czynności skierowanych do podmiotów zewnętrznych względem tychże jednostek organizacyjnych¹⁴.

PRZEGLĄD PODMIOTÓW ZATRUDNIAJĄCYCH FUNKCJONARIUSZY NA PRZYKŁADZIE WYBRANYCH PRAGMATYK SŁUŻBOWYCH

Ponieważ w pełni podzielam zapatrywanie wyrażone w literaturze przedmiotu, że poszczególne służby zorganizowane są bądź jako struktury jednolite, bądź jako struktury złożone¹⁵ jestem skłonny przychylić się do zaprezentowanej powyżej typologii dokonanej w oparciu o kryterium podmiotu dokonującego aktu mianowania funkcjonariusza. W mojej ocenie pogląd taki należy przyjąć na podstawie argumentu z konsekwencji. Skoro bowiem w przypadku administracyjnoprawnego stosunku zatrudnienia występuje stosunek administracyjnoprawny, to konsekwentnie należy przyjąć, że powstaje on na podstawie aktu administracyjnego. Tym aktem administracyjnym jest decyzja administracyjna, która przybiera postać aktu mianowania. Decyzję administracyjną wydaje zaś organ administracji publicznej¹⁶, a nie urząd, który jest jedynie „zbudowaną hierarchicznie strukturą organizacyjną, aparatem wykonawczym organu administracji, czyli zorganizowanym zespołem osób wykonujących zawodowo swe zadania, dzięki którym organ ten może realizować przypisane mu przez prawo kompetencje”¹⁷. Urząd nie posia-

¹² Ibidem, s. 419-420.

¹³ Ibidem, s. 420.

¹⁴ Ibidem, s. 420-421.

¹⁵ J. Stelina, [w:] R. Hauser, A. Wróbel, Z. Niewiadomski (red.), *System prawa administracyjnego*, tom XI..., s. 161.

¹⁶ J. Borkowski, A. Krawczyk, [w:] R. Hauser, A. Wróbel, Z. Niewiadomski, *Prawo procesowe administracyjne. System Prawa Administracyjnego*, tom 9, Warszawa 2017, s. 186-187; K. Mularski, Z. Radwański, [w:] Z. Radwański, A. Olejniczak (red.), *Prawo cywilne – część ogólna. System Prawa Prywatnego*, tom 2, Warszawa 2019, s. 401; B. Adamiak, J. Borkowski, *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, Warszawa 2019, art. 104, nb. 5; M. Dyl, [w:] R. Hauser, M. Wierzbowski (red.), *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, Warszawa 2018, art. 104, nb. 3.

¹⁷ A. Górnicz-Mulcahy, *Stosunek zatrudnienia osób pełniących funkcję centralnych organów administracji rządowej*, Warszawa 2018, s. 111-112; T. Górczyńska, [w:] R. Hauser, A. Wróbel, Z. Niewiadomski, *Konstytucyjne podstawy funkcjonowania administracji publicznej. System Prawa Administracyjnego*, tom 2, Warszawa 2012, s. 438; M. Stahl, [w:] R. Hauser, A. Wróbel, Z. Niewiadomski (red.), *Podmioty administrujące. System Prawa Administracyjnego*, tom 6, Warszawa 2011, s. 68.

da żadnych własnych kompetencji¹⁸. Dlatego też zgodnie z literalnym brzmieniem przepisów analizowanych pragmatyk służbowych oraz kierując się argumentem *ad iudicium*, za podmiot zatrudniający funkcjonariuszy uznaję organ administracji, a nie urząd¹ to właśnie na gruncie tego założenia dokonam poniższej analizy poszczególnych pragmatyk służbowych w celu ustalenia podmiotów zatrudniających funkcjonariuszy w wybranych służbach.

Straż Graniczna jest służbą o strukturze złożonej, którą tworzą następujące jednostki organizacyjne:

1. Komenda Główna Straży Granicznej, którą kieruje Komendant Główny Straży Granicznej¹⁹,
2. Biuro Spraw Wewnętrznych Straży Granicznej, którym kieruje Komendant Biura Spraw Wewnętrznych Straży Granicznej²⁰,
3. oddział Straży Granicznej, którym kieruje komendant oddziału Straży Granicznej²¹,
4. placówka Straży Granicznej, którą kieruje komendant placówki Straży Granicznej²²,
5. dywizjon Straży Granicznej, którym kieruje komendant dywizjonu Straży Granicznej²³,
6. ośrodek szkolenia Straży Granicznej, którym kieruje komendant ośrodka szkolenia Straży Granicznej²⁴,
7. ośrodek Straży Granicznej, którym kieruje komendant ośrodka Straży Granicznej²⁵.

Co prawda Komendant Główny Straży Granicznej posiada status centralnego organu administracji rządowej²⁶ i jest przełożonym wszystkich funkcjonariuszy Straży Granicznej²⁷, jednakże analizowana pragmatyka służbowa *expressis verbis* wskazuje, że do mianowania funkcjonariusza Straży Granicznej na stanowisko służbowe, przenoszenia na inne stanowisko oraz zwalniania z tego stanowiska właściwi są następujący przełożeni: Komendant Główny Straży Granicznej, Komendant Biura Spraw Wewnętrznych Straży Granicznej, komendanci oddziałów Straży Granicznej, komendanci ośrodków szkolenia Straży Granicznej oraz ko-

¹⁸ T. Górzyńska, [w:] R. Hauser, A. Wróbel, Z. Niewiadomski, *Konstytucyjne podstawy funkcjonowania administracji publicznej*. System Prawa Administracyjnego, tom 2, Warszawa 2012, s. 438.

¹⁹ Art. 5a ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r., poz. 147, ze zm.; dalej jako u.s.g.).

²⁰ Art. 3c ust. 1 w zw. z ust. 2 u.s.g.

²¹ Art. 5a ust. 2 w zw. z art. 5 ust. 1 pkt 1 u.s.g.

²² Art. 5a ust. 2 w zw. z art. 5 ust. 1 pkt 2 u.s.g.

²³ Art. 5a ust. 2 w zw. z art. 5 ust. 1 pkt 2 u.s.g.

²⁴ Art. 6 ust. 4 w zw. z ust. 5 u.s.g.

²⁵ Art. 6 ust. 4 w zw. z ust. 5 u.s.g.

²⁶ Art. 3 ust. 1 u.s.g.

²⁷ Art. 3 ust. 4 u.s.g.

mendanci ośrodków Straży Granicznej²⁸. Katalog ten jest katalogiem zamkniętym, co podkreśla się w literaturze przedmiotu²⁹. Przytoczona powyżej regulacja jest w znacznej części koherentna z innym unormowaniem zawartym w u.s.g. Mia nowicie zgodnie z art. 5a ust. 3 u.s.g. zadania dyrektora generalnego urzędu przewidziane w ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej³⁰ w stosunku do pracowników zatrudnionych w Komendzie Głównej wykonuje Komendant Główny Straży Granicznej; komendach oddziałów, placówkach i dywizjonach Straży Granicznej wykonuje właściwy miejscowo komendant oddziału Straży Granicznej; Biurze Spraw Wewnętrznych Straży Granicznej wykonuje Komendant Biura Spraw Wewnętrznych Straży Granicznej. Przytoczona regulacja wzmacnia domniemanie racjonalności ustawodawcy przy próbie ustalenia podmiotu zatrudniającego funkcjonariuszy Straży Granicznej, albowiem według art. 25 ust. 4 pkt 2 u.s.c. dyrektor generalny urzędu dokonuje czynności z zakresu prawa pracy wobec osób zatrudnionych w urzędzie oraz realizuje politykę personalną. Tym samym to podmiotowi zatrudniającemu funkcjonariuszy Straży Granicznej przysługiwałyby również kompetencje względem pracowników pracujących w Straży Granicznej.

Analizując przytoczone powyżej regulacje, już na podstawie samej ich literalnej wykładni twierdząc, że za podmiot zatrudniający funkcjonariuszy Straży Granicznej należy uznać:

1. w przypadku funkcjonariuszy pełniących służbę w Komendzie Głównej Straży Granicznej – Komendanta Głównego Straży Granicznej³¹,
2. w przypadku funkcjonariuszy pełniących służbę w Biurze Spraw Wewnętrznych Straży Granicznej – Komendanta Biura Spraw Wewnętrznych Straży Granicznej³²,
3. w przypadku funkcjonariuszy pełniących służbę w oddziale Straży Granicznej – właściwego miejscowo komendanta oddziału Straży Granicznej³³,
4. w przypadku funkcjonariuszy pełniących służbę w placówce Straży Granicznej – właściwego miejscowo komendanta placówki Straży Granicznej³⁴,
5. w przypadku funkcjonariuszy pełniących służbę w dywizjonie Straży Granicznej – właściwego miejscowo komendanta dywizjonu Straży Granicznej³⁵,

²⁸ Art. 36 ust. 1 u.s.g.

²⁹ P. Szustakiewicz, [w:] B. Opaliński, M. Rogalski, P. Szustakiewicz, *Ustawa o Straży Granicznej. Komentarz*, Warszawa 2019, art. 36, nb. 2.

³⁰ Tekst jedn. Dz.U. z 2020 r., poz. 265, ze zm.; dalej jako u.s.c.

³¹ Art. 3 ust. 1 w zw. z art. 36 ust. 1 u.s.g.

³² Art. 3c ust. 2 w zw. z art. 36 ust. 1 u.s.g.

³³ Art. 5 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 36 ust. 1 u.s.g.

³⁴ Art. 5 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 36 ust. 1 u.s.g. w zw. z § 6 ust. 1 pkt 4 Zarządzenia nr 119 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 2 grudnia 2016 r. w sprawie utworzenia placówek i dywizjonów Straży Granicznej, określenia ich terytorialnego zasięgu działania, a także określenia szczegółowego zakresu zadań terenowych organów Straży Granicznej oraz organizacji komend oddziałów, placówek i dywizjonów (Dz.Urz.KSG z 2016 r., poz. 108, ze zm.).

³⁵ Art. 5 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 36 ust. 1 u.s.g. w zw. z § 6 ust. 1 pkt 4 Zarządzenia nr 119 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 2 grudnia 2016 r. w sprawie utworzenia placówek i dywizjonów

6. w przypadku funkcjonariuszy pełniących służbę w ośrodku szkolenia Straży Granicznej – właściwego komendanta ośrodka szkolenia Straży Granicznej³⁶,
7. w przypadku funkcjonariuszy pełniących służbę w ośrodku Straży Granicznej – właściwego komendanta ośrodka Straży Granicznej³⁷.

Również Służbę Więzienną należy uznać za służbę o strukturze złożonej, którą tworzą następujące jednostki organizacyjne:

1. Centralny Zarząd Służby Więziennej, którym kieruje Dyrektor Generalny Służby Więziennej³⁸,
2. okręgowy inspektorat Służby Więziennej, którym kieruje dyrektor okręgowy Służby Więziennej³⁹,
3. zakład karny, którym kieruje dyrektor zakładu karnego⁴⁰,
4. areszt śledczy, którym kieruje dyrektor aresztu śledczego⁴¹,
5. uczelnia Służby Więziennej, którą kieruje Rektor-Komendant uczelni Służby Więziennej⁴²,
6. Centralny Ośrodek Szkolenia Służby Więziennej, którym kieruje Komendant Centralnego Ośrodka Szkolenia Służby Więziennej⁴³,
7. ośrodek szkolenia Służby Więziennej, którym kieruje komendant ośrodka szkolenia Służby Więziennej⁴⁴,
8. ośrodek doskonalenia kadr Służby Więziennej, którym kieruje komendant ośrodka doskonalenia kadr Służby Więziennej⁴⁵.

Art. 10 ust. 2 u.s.w. stanowi, że Dyrektor Generalny Służby Więziennej jest przełożonym wszystkich funkcjonariuszy, ale jednocześnie art. 7 u.s.w. *expressis verbis* stanowi, że organami Służby Więziennej są: Dyrektor Generalny Służby Więziennej, dyrektor okręgowy Służby Więziennej, dyrektor zakładu karnego, dyrektor aresztu śledczego,

Straży Granicznej, określenia ich terytorialnego zasięgu działania, a także określenia szczegółowego zakresu zadań terenowych organów Straży Granicznej oraz organizacji komend oddziałów, placówek i dywizjonów (Dz.Ur.z.KSG z 2016 r., poz. 108, ze zm.).

³⁶ Art. 6 ust. 5 w zw. z art. 36 ust. 1 u.s.g. w zw. z (przykładowo) § 16 ust. 1 statutu Centralnego Ośrodka Szkolenia Straży Granicznej im. Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego w Koszalinie stanowiącego załącznik do Zarządzenia nr 28 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 18 września 2011 r. w sprawie utworzenia, organizacji i zakresu działania Centralnego Ośrodka Szkolenia Straży Granicznej im. Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego w Koszalinie (Dz.Ur.z.KSG z 2001 r., nr 6, poz. 20, ze zm.).

³⁷ Art. 6 ust. 5 w zw. z art. 36 ust. 1 u.s.g. w zw. z przykładowo § 8 ust. 1 uchylonego statutu Karpackiego Ośrodka Wsparcia Straży Granicznej w Nowym Sączu stanowiącego załącznik do Zarządzenia nr 1 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 14 stycznia 2014 r. w sprawie utworzenia Karpackiego Ośrodka Wsparcia Straży Granicznej w Nowym Sączu (Dz.Ur.z.KSG z 2014 r., poz. 1, ze zm.).

³⁸ Art. 8 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r., poz. 1427, ze zm.; dalej jako u.s.w.).

³⁹ Art. 8 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 12 ust. 1 u.s.w.

⁴⁰ Art. 8 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 13 ust. 1 u.s.w.

⁴¹ Art. 8 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 13 ust. 1 u.s.w.

⁴² Art. 8 ust. 1 pkt 3a w zw. z 13a ust. 1 w zw. z art. 7 pkt 4 u.s.w.

⁴³ Art. 8 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 14 ust. 1 u.s.w.

⁴⁴ Art. 8 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 14 ust. 1 u.s.w.

⁴⁵ Art. 8 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 14 ust. 1 u.s.w.

Rektor-Komendant uczelni Służby Więziennej, Komendant Centralnego Ośrodka Szkolenia Służby Więziennej, komendant ośrodka szkolenia Służby Więziennej oraz komendant ośrodka doskonalenia kadr Służby Więziennej. Tym samym analizowana pragmatyka służbowa *explicite* określa zamknięty katalog organów Służby Więziennej. Z powyższymi spostrzeżeniami pozostaje koherentny art. 26 ust. 1 u.s.w., zgodnie z którym funkcjonariusze pełnią służbę w jednostkach organizacyjnych. Analizowana pragmatyka służbowa stanowi również, że aktu mianowania funkcjonariusza Służby Więziennej dokonuje kierownik jednostki organizacyjnej, w której funkcjonariusz będzie pełnił bądź pełni służbę⁴⁶. I choć u.s.w. zawiera również szczególne regulacje przenoszące poszczególne kompetencje na kierownika innej jednostki organizacyjnej niż ta, w której funkcjonariusz pełni służbę⁴⁷, to jednak mnogość regulacji przyznających najwięcej – i to zasadniczych – kompetencji kierownikowi jednostki organizacyjnej, w której funkcjonariusz pełni służbę⁴⁸, pozwala wysnuć pewną prawidłowość. Nadto to właśnie kierownicy jednostek organizacyjnych są przełożonymi funkcjonariuszy i pracowników tych jednostek⁴⁹. Dlatego też stoję na stanowisku, że za podmiot zatrudniający funkcjonariuszy Służby Więziennej należy uznać:

1. w przypadku funkcjonariuszy pełniących służbę w Centralnym Zarządzie Służby Więziennej – Dyrektora Generalnego Służby Więziennej⁵⁰,
2. w przypadku funkcjonariuszy pełniących służbę w okręgowym inspektoracie Służby Więziennej – dyrektora okręgowego Służby Więziennej⁵¹,
3. w przypadku funkcjonariuszy pełniących służbę w zakładzie karnym – dyrektora zakładu karnego⁵²,
4. w przypadku funkcjonariuszy pełniących służbę w areszcie śledczym – dyrektora aresztu śledczego⁵³,
5. w przypadku funkcjonariuszy pełniących służbę na uczelni Służby Więziennej – Rektora-Komendanta uczelni Służby Więziennej⁵⁴,
6. w przypadku funkcjonariuszy pełniących służbę w Centralnym Ośrodku Szkolenia Służby Więziennej – Komendanta Centralnego Ośrodka Szkolenia Służby Więziennej⁵⁵,
7. w przypadku funkcjonariuszy pełniących służbę w ośrodku szkolenia Służby Więziennej – komendanta ośrodka szkolenia Służby Więziennej⁵⁶,

⁴⁶ Art. 40 ust. 3 i art. 42 ust. 7 u.s.w.

⁴⁷ Np. art. 69 ust. 2 u.s.w.

⁴⁸ Np. art. 98 ust. 1 u.s.w.

⁴⁹ Art. 32 ust. 1 u.s.w.

⁵⁰ Art. 8 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 10 ust. 1 u.s.w.

⁵¹ Art. 8 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 12 ust. 1 u.s.w.

⁵² Art. 8 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 13 ust. 1 u.s.w.

⁵³ Art. 8 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 13 ust. 1 u.s.w.

⁵⁴ Art. 8 ust. 1 pkt 3a w zw. z 13a ust. 1 w zw. z art. 7 pkt 4 u.s.w.

⁵⁵ Art. 8 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 14 ust. 1 u.s.w.

⁵⁶ Art. 8 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 14 ust. 1 u.s.w.

8. w przypadku funkcjonariusza pełniącego służbę w ośrodku doskonalenia kadr Służby Więziennej – komendanta ośrodka doskonalenia kadr Służby Więziennej⁵⁷.

Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencję Wywiadu należy z kolei uznać za służby o jednolitej strukturze organizacyjnej. W przypadku Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego taki wniosek wypływa z analizy następujących regulacji. Zgodnie z § 1 statutu ABW⁵⁸, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego jest urzędem administracji rządowej obsługującym Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i działającym zgodnie z jego zarządzeniami, decyzjami, rozkazami, poleceniami i wytycznymi oraz pod jego bezpośrednim kierownictwem. Sam Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego jest centralnym organem administracji rządowej, działającym właśnie przy pomocy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, będącej urzędem administracji rządowej⁵⁹. Analizowana pragmatyka służbowa nie wspomina o innych organach Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, w związku z czym *a contrario* przyjmuję, że Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego innych organów oprócz Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego nie posiada. Pogląd ten wzmocniony jest poprzez wykładnię literalną kolejnych regulacji statutu ABW, który w § 3 ust. 1 jako jednostki organizacyjne Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego wymienia: departamenty, centra, biura, gabinety czy delegatury, a nie dyrektorów bądź kierowników tych jednostek organizacyjnych. Dyrektorzy bądź kierownicy tychże jednostek organizacyjnych mogą jedynie zostać upoważnieni przez Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego do podejmowania decyzji w imieniu Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego⁶⁰. W pełni koherentny z tak przyjętą strukturą organizacyjną Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego jest § 4 statutu ABW, który *explicite* wskazuje, że ewentualne spory kompetencyjne zachodzą między jednostkami organizacyjnymi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (wymienionymi w § 3 ust. 1 statutu ABW), a nie między dyrektorami bądź kierownikami tych jednostek organizacyjnych.

Ponieważ organizacja Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu regulowane są przepisami tej samej pragmatyki służbowej, ustawodawca w zakresie organów Agencji Wywiadu powielił regulacje dotyczące organów Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Również bowiem Szef Agencji Wywiadu jest centralnym organem administracji rządowej, działającym przy pomocy Agencji Wywiadu, będącej urzędem administracji rządowej⁶¹. U.a.b.w. nie wspomina o innych organach Agencji

⁵⁷ Art. 8 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 14 ust. 1 u.s.w.

⁵⁸ Stanowiącego załącznik do Zarządzenia nr 163 Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 września 2018 r. w sprawie nadania statutu Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (M.P. z 2018 r., poz. 927).

⁵⁹ Art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r., poz. 27, ze zm.; dalej jako u.a.b.w.).

⁶⁰ § 2 ust. 3 w zw. z ust. 1 statutu Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

⁶¹ Art. 3 ust. 1 u.a.b.w.

Wywiadu, dlatego też *a contrario* przyjmuje, że i Agencja Wywiadu innych organów oprócz Szefa Agencji Wywiadu nie posiada. Również § 1 statutu AW⁶² definiuje Agencję Wywiadu jako urząd administracji rządowej obsługujący Szefa Agencji Wywiadu i działający zgodnie z jego zarządzeniami, decyzjami, rozkazami, wytycznymi i poleceniami oraz pod jego bezpośrednim kierownictwem. Jako jednostki organizacyjne Agencji Wywiadu wskazywane są: departamenty, biura czy gabinety⁶³, a nie kierownicy tych jednostek organizacyjnych. Ponadto kierownicy tych jednostek organizacyjnych mogą jedynie zostać upoważnieni przez Szefa Agencji Wywiadu do podejmowania decyzji w imieniu Szefa Agencji Wywiadu⁶⁴. Wreszcie – znów analogicznie jak w przypadku Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego – ewentualne spory kompetencyjne zachodzą między jednostkami organizacyjnymi Agencji Wywiadu (wymienionymi w § 3 ust. 1 statutu AW), a nie między kierownikami tych jednostek organizacyjnych⁶⁵.

Z powyższymi regulacjami koherentny jest art. 50 u.a.b.w. Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego jest właściwy do przyjmowania do służby w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, mianowania funkcjonariuszy na stanowiska służbowe oraz ich przenoszenia, delegowania, oddelegowania, zwalniania i odwoływania ze stanowisk służbowych, zawieszania i uchylania zawieszenia w czynnościach służbowych, zwalniania ze służby oraz stwierdzania wygaśnięcia stosunku służbowego⁶⁶. W sprawach osobowych innych niż wymienione powyżej, właściwi są przełożeni funkcjonariuszy upoważnieni przez Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego⁶⁷. Również Szef Agencji Wywiadu jest właściwy do przyjmowania do służby w Agencji Wywiadu, mianowania funkcjonariuszy na stanowiska służbowe oraz ich przenoszenia, delegowania, oddelegowania, zwalniania i odwoływania ze stanowisk służbowych, zawieszania i uchylania zawieszenia w czynnościach służbowych, zwalniania ze służby oraz stwierdzania wygaśnięcia stosunku służbowego⁶⁸. A w sprawach osobowych, innych niż wymienione powyżej, właściwi są przełożeni funkcjonariuszy upoważnieni przez Szefa Agencji Wywiadu⁶⁹.

Rekapitulując, za podmiot zatrudniający funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego uznaje Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, natomiast za podmiot zatrudniający funkcjonariuszy Agencji Wywiadu uznaje Szefa Agencji Wywiadu. Również analiza orzeczeń sądów administracyjnych potwierdza, że taki właśnie pogląd prezentowany jest w orzecznictwie⁷⁰.

⁶² Stanowiącego załącznik do Zarządzenia nr 74 Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 2002 r. w sprawie nadania statutu Agencji Wywiadu (tekst jedn. M.P. 2016 r., poz. 936, ze zm.).

⁶³ § 3 ust. 1 statutu AW.

⁶⁴ § 2 ust. 3 w zw. z ust. 1 statutu AW.

⁶⁵ § 4 statutu AW.

⁶⁶ Art. 50 ust. 1 u.a.b.w.

⁶⁷ Art. 50 ust. 2 u.a.b.w.

⁶⁸ Art. 50 ust. 1 u.a.b.w.

⁶⁹ Art. 50 ust. 2 u.a.b.w.

⁷⁰ Wyrok WSA w Warszawie z dnia 9 października 2018 r., II SA/Wa 1741/17, Legalis nr 1889467; wyrok WSA w Warszawie z dnia 24 stycznia 2018 r., II SA/Wa 867/17, Legalis nr 1892689; wyrok NSA

Odnośnie do Straży Marszałkowskiej uzasadnione jest stwierdzenie, że jest ona nie tylko służbą o jednolitej strukturze organizacyjnej, ale wręcz należy ją uznać za służbę o najbardziej jednolitej strukturze organizacyjnej. U.s.m. nie przewiduje żadnych jednostek organizacyjnych Straży Marszałkowskiej. Stanowi natomiast, że to Straż Marszałkowska jest komórką organizacyjną Kancelarii Sejmu⁷¹. Straż Marszałkowską kieruje Komendant Straży Marszałkowskiej⁷². Komendant Straży Marszałkowskiej jest również przełożonym wszystkich funkcjonariuszy Straży Marszałkowskiej⁷³. Jednakże to Szef Kancelarii Sejmu, w drodze decyzji, mianuje funkcjonariusza Straży Marszałkowskiej na stanowisko służbowe, przenosi oraz zwalnia ze stanowiska⁷⁴. Szef Kancelarii Sejmu kieruje Kancelarią Sejmu⁷⁵ oraz jest zwierzchnikiem służbowym wszystkich pracowników Kancelarii Sejmu⁷⁶. Sama Kancelaria Sejmu jest urzędem służącym Sejmowi i jego organom w zakresie prawnym, organizacyjnym, doradczym, finansowymi technicznym, kierującym się przy wykonywaniu swoich zadań zasadą bezstronności⁷⁷. W skład Kancelarii Sejmu jako komórka organizacyjna wchodzi m.in. Straż Marszałkowska⁷⁸. To Szef Kancelarii Sejmu kieruje Kancelarią Sejmu jedynie przy pomocy np. Komendanta Straży Marszałkowskiej⁷⁹, którego Szef Kancelarii Sejmu może jedynie upoważnić do podejmowania decyzji bądź występowania w postępowaniu sądowym i przed innymi organami w imieniu Szefa Kancelarii Sejmu⁸⁰.

Żadna z analizowanych wyżej regulacji nie wskazuje zatem innego niż Szef Kancelarii Sejmu organu, który mógłby być podmiotem zatrudniającym funkcjonariuszy Straży Marszałkowskiej. Dlatego też *a contrario* twierdzę, że takiego organu nie ma. Komendant Straży Marszałkowskiej nie tylko nie jest organem, ale nawet nie ma samodzielnej pozycji. Również sama Straż Marszałkowska nie jest samodzielną jednostką organizacyjną, a jedynie komórką organizacyjną większej struktury. W konsekwencji, w mojej opinii, za podmiot zatrudniający funkcjonariuszy Straży Marszałkowskiej należy uznać właśnie Szefa Kancelarii Sejmu.

W przypadku Służby Celno-Skarbowej znów należy mówić o służbie o strukturze złożonej. Wniosek taki wypływa już z art. 144 ust. 1 i ust. 2 u.k.a.s., który

z dnia 27 maja 2015 r., I OSK 2451/13, Legalis nr 1771055; postanowienie WSA w Warszawie z dnia 16 lutego 2015 r., II SA/Wa 2112/14, Legalis nr 1242699; wyrok WSA w Warszawie z dnia 14 lutego 2013 r., II SA/Wa 1817/12, Legalis nr 641304.

⁷¹ Art.7 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 2018 r. o Straży Marszałkowskiej (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r., poz. 1940, ze zm.; dalej jako u.s.m.).

⁷² Art. 8 ust. 1 u.s.m.

⁷³ Art. 8 ust. 5 u.s.m.

⁷⁴ Art. 22 ust. 1 u.s.m.

⁷⁵ Art. 200 ust. 1 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. (tekst jedn. M.P. z 2019 r., poz. 1028, ze zm.; dalej jako Regulaminu Sejmu).

⁷⁶ Art. 201 ust. 1 Regulaminu Sejmu.

⁷⁷ § 1 ust. 1 statutu Kancelarii Sejmu stanowiącego załącznik do Zarządzenia nr 6 Marszałka Sejmu z dnia 21 marca 2002 r.

⁷⁸ § 5 pkt 7 statutu Kancelarii Sejmu.

⁷⁹ § 2 ust. 1 pkt 4 statutu Kancelarii Sejmu.

⁸⁰ § 3 statutu Kancelarii Sejmu.

explicite stanowi, że służbę można pełnić w jednostkach organizacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej. Jako jednostki organizacyjne Krajowej Administracji Skarbowej pragmatyka służbowa wymienia:

1. komórki organizacyjne urzędu obsługującego ministra⁸¹,
2. Krajową Informację Skarbową, którą kieruje Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej⁸²,
3. izbę administracji skarbowej, którą kieruje dyrektor izby administracji skarbowej⁸³,
4. urząd skarbowy, którym kieruje naczelnik urzędu skarbowego⁸⁴,
5. urząd celno-skarbowy wraz z podległymi oddziałami celnymi, którym kieruje naczelnik urzędu celno-skarbowego⁸⁵,
6. Krajową Szkołę Skarbowości, którą kieruje dyrektor Krajowej Szkoły Skarbowości⁸⁶.

Jednakże zaprezentowaną powyżej strukturę przemodelowuje art. 37 u.k.a.s., zgodnie z którym w sprawach organizacyjno-finansowych izba administracji skarbowej wraz z podległymi urzędami skarbowymi oraz urzędami celno-skarbowymi stanowi jednostkę organizacyjną, której kierownikiem jest dyrektor izby administracji skarbowej. Dalej analizowana pragmatyka służbowa wskazuje, że zadania kierownika jednostki organizacyjnej w sprawach służby funkcjonariuszy w izbie administracji skarbowej wraz z podległymi jednostkami organizacyjnymi Krajowej Administracji Skarbowej wykonuje dyrektor izby administracji skarbowej⁸⁷, a zadania kierownika jednostki organizacyjnej wobec Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej, dyrektorów izb administracji skarbowej, dyrektora Krajowej Szkoły Skarbowości oraz funkcjonariuszy pełniących służbę w komórkach organizacyjnych urzędu obsługującego ministra wykonuje Szef Krajowej Administracji Skarbowej⁸⁸. Z powyższymi regulacjami współgrają bardziej szczegółowe regulacje, jak np. art. 158 ust. 1 u.k.a.s., który *expressis verbis* wskazuje, że mianowania funkcjonariuszy dokonuje kierownik jednostki organizacyjnej.

Dlatego też na podstawie literalnej wykładni zaprezentowanych powyżej przepisów uważam, że za podmiot zatrudniający funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej co do zasady należy uznać właściwego miejscowo i rzeczowo dyrektora izby administracji skarbowej. Odstępstwem od tej zasady są funkcjonariusze pełniący służbę w komórkach organizacyjnych urzędu obsługującego ministra, w wypadku których

⁸¹ Art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U. z 2019 r., poz. 768, ze zm.; dalej jako u.k.a.s.).

⁸² Art. 36 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 22 ust. 2 u.k.a.s.

⁸³ Art. 36 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 25 ust. 2 u.k.a.s.

⁸⁴ Art. 36 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 28 ust. 4 u.k.a.s.

⁸⁵ Art. 36 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 33 ust. 2 u.k.a.s.

⁸⁶ Art. 36 ust. 1 pkt 6 w zw. z art. 42 ust. 1 u.k.a.s.

⁸⁷ Art. 145 ust. 1 u.k.a.s.

⁸⁸ Art. 145 ust. 2 u.k.a.s.

za podmiot zatrudniający należy uznać Szefa Krajowej Administracji Skarbowej. Takie też stanowisko zarysowuje się w orzecznictwie sądów administracyjnych⁸⁹.

Z kolei Służbę Ochrony Państwa należy uznać za służbę o jednolitej strukturze organizacyjnej. Komendant Służby Ochrony Państwa jest centralnym organem administracji rządowej⁹⁰ oraz przełożonym funkcjonariuszy⁹¹. U.s.o.p. nie wskazuje żadnych organów Służby Ochrony Państwa, w związku z czym *a contrario* twierdzą, że Służba Ochrony Państwa innych organów oprócz Komendanta Służby Ochrony Państwa nie posiada. Jednocześnie § 6 ust. 4 statutu SOP⁹² jako komórki organizacyjne Służby Ochrony Państwa wymienia: zarządy, wydziały, sekcje, zespoły czy zamiejscowe komórki organizacyjne, a nie kierowników tych komórek organizacyjnych, co potwierdza słuszność powyższego stanowiska. Nadto statut Służby Ochrony Państwa *explicite* wskazuje, że ewentualne spory kompetencyjne mogą zachodzić pomiędzy komórkami organizacyjnymi (wskazanymi w § 6 ust. 4 statutu SOP), a nie pomiędzy dyrektorami bądź kierownikami tych komórek organizacyjnych⁹³. Komendant Służby Ochrony Państwa wykonuje swoje zadania przy pomocy Służby Ochrony Państwa, która jest urzędem administracji publicznej⁹⁴. Statut SOP koherentnie z art. 10 ust. 1 u.s.o.p. wskazuje, że to Komendant Służby Ochrony Państwa kieruje Służbą Ochrony Państwa⁹⁵.

Z powyższymi przepisami zbieżny jest zespół regulacji zawartych w u.s.o.p., a dotyczących już samego nawiązywania, kształtowania i rozwiązania niepracowniczego stosunku służbowego. I tak nawiązanie, zmiana albo rozwiązanie stosunku służbowego następują przez wydanie rozkazu personalnego odpowiednio o mianowaniu, wyznaczeniu lub powołaniu na stanowisko służbowe, przeniesieniu, zwolnieniu lub odwołaniu z tego stanowiska albo o zwolnieniu ze służby⁹⁶. Rozkaz personalny we wskazanym powyżej zakresie wydaje Komendant Służby Ochrony Państwa, co wynika *implicite* z art. 9 ust. 2 w zw. z art. 78 ut. 1 u.s.o.p. Zaprezentowane powyżej stanowisko znajduje potwierdzenie w art. 113 u.s.o.p., który *explicite* stanowi, że funkcjonariusza zwalnia ze służby Komendant Służby Ochrony Państwa.

⁸⁹ Wyrok WSA w Krakowie z dnia 8 marca 2018 r., III SA/Kr 1006/17, Legalis nr 1731341; wyrok WSA w Krakowie z dnia 1 marca 2018 r., III SA/Kr 849/17, Legalis nr 1728357; wyrok WSA w Krakowie z dnia 1 marca 2018 r., III SA/Kr 1002/17, Legalis nr 1742376; wyrok WSA w Krakowie z dnia 1 lutego 2018 r., III SA/Kr 1256/17, Legalis nr 1256/17; wyrok WSA w Krakowie z dnia 18 stycznia 2018 r., III SA/Kr 1028/17, Legalis nr 1715644; wyrok WSA w Krakowie z dnia 29 listopada 2017 r., III SA/Kr 980/17, Legalis nr 1699863.

⁹⁰ Art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (tekst jednolity: Dz.U. z 2019 r., poz. 828, ze zm.; dalej jako: u.s.o.p.).

⁹¹ Art. 9 ust. 2 u.s.o.p.

⁹² Stanowiącego załącznik do Zarządzenia nr 5 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 1 lutego 2018 r. w sprawie nadania statutu Służbie Ochrony Państwa (Dz.Urz. MSWiA z 2018 r., poz. 7).

⁹³ § 8 statutu SOP.

⁹⁴ Art. 10 ust. 1 u.s.o.p.

⁹⁵ § 6 ust. 1 statutu SOP.

⁹⁶ Art. 76 ust. 2 u.s.o.p.

Rekapitułując, na gruncie poczynionych powyżej rozważań za podmiot zatrudniający funkcjonariuszy Służby Ochrony Państwa uznaję Komendanta Służby Ochrony Państwa.

PODSUMOWANIE

Zaprezentowany powyżej przykładowy katalog podmiotów zatrudniających funkcjonariuszy na przykładzie wybranych pragmatyk służbowych pozwala na poczynienie kilku generalizacji. Przede wszystkim znalazło potwierdzenie założenie, że na gruncie normatywnym rzeczywiście można mówić o zorganizowaniu poszczególnych służb jako struktur jednolitych, bądź jako struktur złożonych. Ta konstatacja w sposób bezpośredni przekłada się na kolejną generalizację. Mianowicie w przypadku niektórych służb istnieje wyłącznie jeden podmiot zatrudniający, a w przypadku innych służb istnieje kilka podmiotów zatrudniających. Dającą się zaobserwować przy tym prawidłowość można przedstawić z kolei w następującym schemacie: w przypadku służb zorganizowanych jako struktury jednolite występuje wyłącznie jeden podmiot zatrudniający, a w przypadku służb zorganizowanych jako struktury złożone występuje kilka podmiotów zatrudniających. Kolejną generalizacją, którą na gruncie przeprowadzonych badań można poczynić, jest spostrzeżenie, iż podmiot zatrudniający funkcjonariusza nie zawsze występuje w tej samej strukturze, w której dany funkcjonariusz pełni służbę. Naczelnym przykładem jest tutaj Straż Marszałkowska. Ta generalizacja jest jednocześnie konsekwencją przyjętego przeze mnie stanowiska, zgodnie z którym administracyjnoprawny stosunek zatrudnienia jest stosunkiem administracyjnoprawnym, a zatem podmiotami zatrudniającymi funkcjonariuszy mogą być jedynie organy, a nie urzędy bądź jednostki organizacyjne, w których funkcjonariusze pełnią służbę. Tym samym w mojej ocenie uprawnione jest dokonanie jeszcze jednej generalizacji, zgodnie z którą podmiotami zatrudniającymi funkcjonariuszy są organy, a nie urzędy, jednostki organizacyjne czy też służby.

Bibliografia

Literatura:

Adamiak B., Borkowski J., *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, Warszawa 2019, art. 104, nb. 5.

Borkowski J., Krawczyk A., [w:] R. Hauser, A. Wróbel, Z. Niewiadomski, *Prawo procesowe administracyjne. System Prawa Administracyjnego*, tom 9, Warszawa 2017.

Dyl M., [w:] R. Hauser, M. Wierzbowski (red.), *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, Warszawa 2018.

Górnicz-Mulcahy A., *Stosunek zatrudnienia osób pełniących funkcję centralnych organów administracji rządowej*, Warszawa 2018.

Górzyńska T., [w:] R. Hauser, A. Wróbel, Z. Niewiadomski (red.), *Konstytucyjne podstawy funkcjonowania administracji publicznej. System Prawa Administracyjnego*, tom 2, Warszawa 2012.

Górzyńska T., [w:] R. Hauser, A. Wróbel, Z. Niewiadomski, *Konstytucyjne podstawy funkcjonowania administracji publicznej. System Prawa Administracyjnego*, tom 2, Warszawa 2012.

Kuczyński T., Mazurczak-Jasińska E., [w:] K.W. Baran (red.), *System prawa pracy*, tom VII: *Zatrudnienie niepracownicze*, Warszawa 2015.

Mularski K., Radwański Z., [w:] Z. Radwański, A. Olejniczak (red.), *Prawo cywilne – część ogólna. System Prawa Prywatnego*, tom 2, Warszawa 2019.

Stahl M., [w:] R. Hauser, A. Wróbel, Z. Niewiadomski (red.), *Podmioty administrujące. System Prawa Administracyjnego*, tom 6, Warszawa 2011.

Stelina J., [w:] R. Hauser, A. Wróbel, Z. Niewiadomski (red.), *System prawa administracyjnego*, tom XI: *Stosunek służbowy*, Warszawa 2011.

Szustakiewicz P., [w:] B. Opaliński, M. Rogalski, P. Szustakiewicz, *Ustawa o Straży Granicznej. Komentarz*, Warszawa 2019.

Orzecznictwo:

Postanowienie WSA w Warszawie z dnia 16 lutego 2015 r., II SA/Wa 2112/14, Legalis nr 1242699.

Wyrok NSA z dnia 27 maja 2015 r., I OSK 2451/13, Legalis nr 1771055.

Wyrok WSA w Krakowie z dnia 29 listopada 2017 r., III SA/Kr 980/17, Legalis nr 1699863.

Wyrok WSA w Krakowie z dnia 18 stycznia 2018 r., III SA/Kr 1028/17, Legalis nr 1715644.

Wyrok WSA w Krakowie z dnia 1 lutego 2018 r., III SA/Kr 1256/17, Legalis nr 1256/17.

Wyrok WSA w Krakowie z dnia 1 marca 2018 r., III SA/Kr 1002/17, Legalis nr 1742376.

Wyrok WSA w Krakowie z dnia 1 marca 2018 r., III SA/Kr 849/17, Legalis nr 1728357.

Wyrok WSA w Krakowie z dnia 8 marca 2018 r., III SA/Kr 1006/17, Legalis nr 1731341.

Wyrok WSA w Warszawie z dnia 14 lutego 2013 r., II SA/Wa 1817/12, Legalis nr 641304.

Wyrok WSA w Warszawie z dnia 24 stycznia 2018 r., II SA/Wa 867/17, Legalis nr 1892689.

Wyrok WSA w Warszawie z dnia 9 października 2018 r., II SA/Wa 1741/17, Legalis nr 1889467.